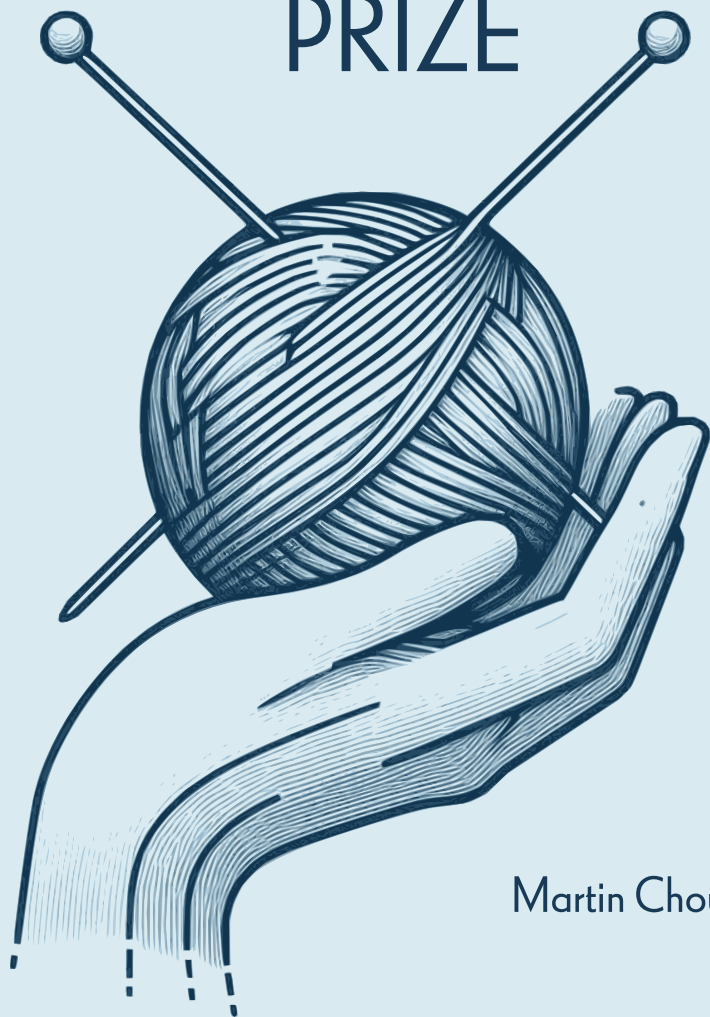

Sonety skleněné příze

SONETY

SKLENĚNÉ PŘÍZE

Martin Chouň

Autor: © Martin Chouň, 2019–2024

Úvodní slovo: © Klára Kašparová, 2024

ISBN 978-80-11-04733-7

D. J.

Každodenní (č. 21)

— *pro radost z lehkosti bytí*

R. Š.

Šestašedesátý (č. 22)

— *za připomínání smyslu činů*

V. Č.

Dvojitý (č. 39)

— *za dvojí pohled na svět*

M. G. H.

Spřízněný (č. 58)

— *za nejhlubší porozumění*

L. Š.

Z říše snů (č. 67)

— *za skutečné nejkrásší sny*

L. V.

Vzdorující (č. 75)

— *za odvahu a sílu v odhodlání*

A. Š.

S jarním sbohem (č. 81)

— *pro další setkávání*

”

Hudba siesty

*Kraj vymřel dokola. Jak mrtvo. Nikde ruchu.
Vše tichu podléhá. V snů jemně modrý klam
klid spících linií se kreslí v měkkém vzduchu.
Vše jemné jako dech a slabé ke mdlobám.*

*Hlas Ticha promlouvá a dech se v bázni úží,
jak v nocech katedrál bych před tajemstvím klek,
co vůně provlhlé a syté rosou růží
strou lázeň kyprých štáv na záhon myšlenek.*

*A nitrem hudba zní, kvil táhlý, jak by slila
v tón Psýché jediný, čím všechny touhy mrou:
vždy hledět v oblaka, jež šedivá a bílá
jak snění zpožděná se táhnou oblohou. . .*

“

Úvodní slovo

Vítej, milý čtenáři,

vítej ve světě vznešené formy poezie. Ve světě, kde užití slov je povýšeno na umění. V královském světě sonetů.

Mistři veršů Shakespeare, Milton či Petrarca v tomto stylu básnickém ukryli část duše své. I Ty, čtenáři, máš teď možnost nahlédnout malým oknem do duše jednoho básníka. Těch oken na to máš dokonce sto. Každý sonet z té stovky má svůj vlastní příběh, atmosféru a schopnost dotknout se skrytých částí čtenářova srdce. Úchvatné, co vše je možné vyjádřit pomocí čtrnácti řádků a pestrých rýmů, že?

*Vstup, milý čtenáři, v zahradu tónů,
kde slova tančí v rytmu symfonie,
kde sonety kvetou jako zahrada snů,
a každý verš má špetku vlastní energie.*

*Forma sonetu, vázána pravidly svými,
její duch však volný, plný života a vášně,
z klasiky renesance až po moderní básně.
Každý sonet v sobě nese krásu nebeské květiny.*

*Láska, touha, otázky o smyslu života,
ve slovech zní naděje, i temnota,
ať jsi skeptik nebo snilek, přijmi pozvání.*

*Sbírka sta sonetů, jak květy v zahradě,
Tě vtáhne do světa, kde všechno možné je.
V srdci i myslí stopy věčné zanechá.*

Martine, ať bavít psát Tě nikdy nepřestane!

Klára 🎵

1.	Sjednocující	15
2.	Na rozloučenou	16
3.	Nečestný	17
4.	Znechucený	18
5.	Podprahový	19
6.	Zásnubní	20
7.	Prázdný	21
8.	Vulgární	22
9.	Zoufalý	23
10.	Dvojaký	24
11.	Sluneční	25
12.	Poznávací	26
13.	Krvavý	27
14.	Barevný	28
15.	Smlouvavý	29
16.	Sklíčený	30
17.	Zpytující	31
18.	Mladický	32
19.	Opětovný	33
20.	Vratký	34
21.	Každodenní	35
22.	Šestašedesátý	36
23.	Ohavný	37
24.	Luční	38
25.	Tázací	39
26.	Intimní	40
27.	Konečný	41
28.	Melancholický	42
29.	Zrcadlicí	43
30.	Napospas	44
31.	Vyznačující	45
32.	Závěťhodný	46
33.	Nerozhodný	47
34.	Rozpolcený	48
35.	Iluzorní	49

36.	Bez naděje	50
37.	Posměšný	51
38.	Tvrdohlavý	52
39.	Dvojitý	53
40.	Káravý	54
41.	Realistický	55
42.	Nespolehlivý	56
43.	Sužující	57
44.	Májový	58
45.	Lituující	59
46.	Nepoznaný	60
47.	Prachbídny	61
48.	Malířův	62
49.	Srdcervoucí	63
50.	Z obrazotvornosti	64
51.	V bučinách	65
52.	Vzteklý	66
53.	Letní	67
54.	K sobě	68
55.	Doplňující	69
56.	Andělský	70
57.	S ohlednutím	71
58.	Spřízněný	72
59.	Odporný	73
60.	Z pýchy a nenávisti	74
61.	Mrazivý	75
62.	V zajetí	76
63.	O vůli	77
64.	Naším světům	78
65.	Chtivý	79
66.	Svíravý	80
67.	Z říše snů	81
68.	Poddajný	82
69.	Provinilý	83
70.	Bědující	84

71.	Po probuzení	85
72.	Na vlnách	86
73.	Z puškinovské romance	87
74.	Rozesnělý	88
75.	Vzdorující	89
76.	Mezi dvěma	90
77.	Lákající pryč	91
78.	Kyselý	92
79.	Jiskřivý	93
80.	Vinného večera	94
81.	S jarním sbohem	95
82.	Ubíhající	96
83.	Pravdurvoucí	97
84.	Časoměrný	98
85.	Z bláznovství	99
86.	V očekávání šachmatu	100
87.	Rychlíku člověčenství	101
88.	Z ranních čajů	102
89.	Nábřeží	103
90.	Jarý	104
91.	Beze smíchu	105
92.	O tvém neblízku	106
93.	Pro nás dva	107
94.	Nad věci	108
95.	Předurčený	109
96.	Určený	110
97.	Z lásky v závějích	111
98.	Hvězdoplavecký	112
99.	Pošmourný	113
100.	Skleněné příze	114

1.

Sjednucující

2. června 2019

Až zaleknu se znova pohledů tvých očí,
až dlaně tvé v svých dlaních nebudu víc hřát,
v ten den se nahá Země víc už nezatočí
a Slunce zajde v chladných tmách už napořád.

Až jediná z všech jistot pozemských se ztratí,
až nezbude co víc a pro koho si přát,
v ten den o světskou svátost přijdou všichni svatí
a utichne hlas srdce chtěje lásku dát.

Nezoufej však, soudce čas teď praví:
Jiný než já zákon není, ani řád!

K zúčtování dojde-li, pak mravy
zhynou — nastane, co mělo se již stát.

Tehdy spolu oba splynem' v okamžení,
kde žádná síla ani moc s to rozdělovat není.

2.

Na rozloučenou

2. června 2019

Do těla vládu příroda ti vetkla,
že umíš hýbat rozumem i duší,
tvá slova pálí více než žár pekla,
mně však soudit tebe nepřisluší.

Možná časem tyhle hry tě omrzí,
hledat začneš smíru s minulostí,
litinový křížek pokryje se rzí
nad hrobem, kam uloží mých kostí.

Tu novinu ti poví umíráček,
dřív nežli budou zvonit klekání,
nečekám však zástup sličných plaček
a ani ve mně tvoje zklamání.

Rozhodnut tak činím s hlavou jasnou,
pro tebe mé oči navždy zhasnou.

3.

Nečestný

3. června 2019

Vše, co na svět přišlo, prý se líbit musí.
Před sebou samým proč mám sobě lhát?
Když čím dál více věcí se mi hnusí
a žádnou z myslí nelze vymazat.

Tu z dobráka se podlý křivák stává,
z romantika hned je záletník,
skromnému do hlavy stoupá sláva,
velkorysý hádal by se o pětník.

Charaktery vrtkavě se mění,
ale zřejmě je to záležitost módy,
čerstvé zkažené je, nic už dobré není.

Zaprodal jsem veškeré své jmění
domněnce, díky které sklízím hořké plody.
Jak poslední díl čekám vykoupení.

4.

Znechucený

4. června 2019

Zloba, která úsudek mi kazí,
přihnala se jako bouřky mrak,
poznám-li vás, mých idejí vrazi,
budete hnít jako tenhle brak!

Nenechte se zmást — tak klame zdání,
spravedlnost opustila kraj,
ode dneška neznám slitování
ani míst, kde mohl by být ráj.

Prázdná zeje mých radostí studna,
vprostřed sadu opadaných lip,
nevěřím že někdy bude líp,
bez naděje kapky až tam u dna.

Přicházel jsem na svět bez poskvrní,
odcházet z něj budu znechucený.

5.

Podprahový

4. června 2019

Ústa máš, však mlčíš, navzdor otázkám.
Cožpak slova do vět nedovedeš dát?
Odpovědi hledáš, ač jsi na ně sám,
sám v sobě se umíš tiše pohádat.
Či snad pouze vážíš, co se vyřknout smí?
Zacílit se význam nedaří?
Uším stejné slovo stále různě zní
jako zpěvy kosů v předjaří.
Rozum kdo má bystrý a nezkalený zrak,
na mou duši ihned zjistí,
co chce básník říci, i když mluví tak
jako s větrem mluví listí.
Nepřekročí práh
nežli ve slokách.

6.

Zásrubní

10. června 2019

Šeptej mi osiko
na tisíc svých šelestů,
ukaz mi v oblacích,
kde najdu svou nevěstu?

Vysoký strome,
topole ztepilý,
znáš-li jej, pověz,
kde je můj rozmilý?

Vy lidské bytosti,
listí mi uvadá,
Slunce když zapadá,
nad vámi z litosti.

Na zemi či v oblacích, slepý by pohledal,
všude jen mrtvá poušť, život jde ale dál. . .

7.

Prázdný

11. června 2019

Bývalo sladkých dnů po něžných nocích,
tolik jich týden měl, sedm po sobě,
zdánlivá náklonnost v plíživých krocích
visí teď samotná na volné skobě.

Povlává v průvanu holého bytu,
plísňemi kde voní doteky slzí,
až na pár vzpomínek víc nevisí tu,
tolik, co prázdnota, nic nezamrzí.

Až odejdeš docela, nezavírej,
možná kdos přijde a možná se vzdálí,
člověk sám víc než den nepřežije.

V prostoru ničeho tu zaniká rej,
zaniká povyk těch, jež mosty páli,
zaniká lásky mé melodie.

8.

Vulgární

11. června 2019

Nenapsal jsem fugu ani operetu,
jen pár řádek rýmů, jak mi nápad děl,
teď je jako básník chci ukázat světu,
aniž bych se tázal, zda bych vůbec směl.

Nenapsal jsem hymnus ani epigram,
a bůhví, jestli vůbec někdy napíši,
zda smím napsat sonet, právě teď se ptám,
kritik s odpovědí si jistě pospíši.

Drzost ovšem nezná mých básnických druhů,
bláznovství mi velí: piš si, co chceš psát!
Jediná to cesta ven z bludného kruhu
vede, jen se z toho všeho neposrat.

Ty nebásnický červe! Autocenzor hřímá.
Sonet není stoka, co splašky veršů jímá!

9.

Zoufalý

25. června 2019

Jak zoufale se snažíš vůbec št'asten být,
ač sám jsi zůstal v sobě jako v nedobytné tvrzi,
chceš dopřát srdci lásku, duši zase klid,
všem pochybnostem navzdor, že tak má se stát již brzy.

Den ode dne tvá snaha o štěstí neustává,
snad bláhovému klamu směle kráčíš vstříc,
když ani proschlé roští nevolá dešťům sláva,
před pravdou skrýváš zrak, ba skrýváš i svou líc.

Zaslepen svou vírou, střepy kráčíš bosý,
osud jiné plány s tebou dávno má,
jako stonek přetne tupé ostří kosa,
každý náznak štěstí tiše dokoná.

A prvý lichvář Touha, i druhý lichvář Přání,
nesmírný tvůj dluh hloubí na počkání.

10.

Dvojaký

30. června 2019

Košatý dub rostl v bukovém háji
a pichlavý smrk na holině širé,
jako dva králové, však v různém kraji,
a přesto cizinci v své domovině.

Kol prvního poddaných tak odlišných,
druhý pak jediný, a nikdo více,
ti zajatci na místech nepatřičných,
leč oba se k útěku chystajíce.

Hledáš-li náhodu nepodjatu,
na světě nenajdeš — taková není.

Stromové skončili ve vývratu,
toť rozmarné přírody pustošení.

Lépe je nastavit hrdlo katu
než dojít na své cestě k utrápení.

11.

Sluneční

30. června 2019

Slunko mé, po večeru vlahém,
až vyjdeš nad vinohradem,
zlaté své rty s mými v polibku spojiš,
již nemohu dospat blahem.

Slunko mé, až zajdeš příště,
za mokřady, rašeliniště,
zlaté své rty s mými v polibku spojiš
v loučení z ledové tříště.

Co nám dvěma každý den schází,
když před noční temnou hrází,
prázdná má láska tě vyprovází.

A první, kdo z rána tě vítá,
má oddanost náležitá,
jen tehdy mi naděje svítá.

12.

Poznávací

2. července 2019

Sám vyzkoušej jen sebe poznat lépe,
kdo jiný by měl odpovědi znát,
když vlastní srdce tvé jen v tobě tepe
a hlava tvá se umí sebe ptát.

Pro odpovědi dlouhou cestu váží,
pohybu ač tělo ani nedá,
a pochopit se všechny vjemy snaží,
cestu nejistotou těžko hledá.

Zkus rozhlédnout se, možná hlava cizí
střípku tvého já snad porozumí,
a veškeré pak pochybnosti zmizí,
jestliže i chmury zahnat umí.

Hlavy vlastní, tak i cizí, činí drahoty,
otázky bez odpovědi zejí v prázdnoty.

13.

Krvavý

6. července 2019

Znáš neskonalou bolest ostří v srdci svém
i ta solí v ranách muka působená.
Strnulou máš tvář, ale uvnitř s pocitem
válčíš v boji, který nic už neznamená.
Veškerým svým ctnostem dát teď můžeš vale,
tmou se halí dříve prosluněná místa
uvnitř země vášně, co ztratila krále,
ušpiní se krví každá duše čistá.

Před vlastním soudním dvorem vlastních myšlenek
souzen za zločin dnes nesmyslné lásky,
kde milost dostává jen hlas na otázky
uvnitř vykřičené, však němé navenek.

Zachránit se můžeš jen stěží,
na ničem totiž nezáleží.

14.

Barevný

8. července 2019

Jak mám si z barev zvolit jenom jednu,
když ke všem stejnou láskou stejně hořím.

Když všechny umí postavit se hořím
a obarvit i konec v nedohlednu.

Nejprv hrstka modré, pak zlatavá žlut'.
Karmín nebo lila měl bych mít víc rád?

Nenasytné oči chtějí každou znát,
a mají na každou pošetilou chuť.

Dříve než se moje oči nasytí,
vodovek a temper snové palety,
v černobílem filmu uložím tě spát.

Ráno Slunce jinou barvou nasvítí
políbek, jímž probudím tě na rety,
spolu nový budeme den malovat.

15.

Smlouvavý

9. července 2019

Napiš mi sonet na přání,
znělku, to krásné zvolání,
několik melodických rýmů,
vždyť tobě to nedá dřinu.

Přála bych si něžný dotek
riviéry jako z fotek,
vítr do šatů a z léta radost,
útrapám všem učinit tak zadost.

Prohlásil jsem na obranu: slečno,
sonet není veršů nekonečno,
báseň se na přání jen tak nerodí,
vznikne, když srdce a duše marodí.

Leč nápad by mohl přijít snad,
dovolíte-li mi mít vás rád.

16.

Sklíčený

21. července 2019

Počítáš mi dny — je snad život krátký?
Nejsi kněžkou dnes, ani zítra knězem.
Hlavu stále já strkám do oprátky,
jako by mi byl život zapovězen.

Hledět musím vpřed, nedívat se zpátky?
V dubnu nemyslit na včerejší březen?
Uvědomte si, léta jarní hrátky,
koláč časů mých skoro bude sněžen.

Nežli dopíši dva poslední řádky,
ukryt před světem pod červeným bezem,
v koncích pohlédnu na nové začátky,
zapomenut, sám, nikým nenalezen.

Tam mysl spolu s tělem najde věčný klid,
nač na světě být dál, když nemůžu tě mít. . .

17.

Zpytující

22. července 2019

Hlučný v obavách zní virbl předtuchy,
jenže nahluchlému nemá cenu hrát,
stejně tak slepý se nedívá na duchy,
němý jich vidí, však nemůže řvát.
Co čeká tě, tážeš se učených vědců,
nutkání navádí dát skutkům důvod,
budoucnost jsou tahy zatvrdlých štětců
a minulost nevkusný májový průvod.

Docela přál by sis své chyby napravit,
snažíš se urputně, seč síly stačí,
mezitím zkazí se, co má se pokazit,
strach chyby v pochyby přeonačí.

Dokonalá láska, nastav svoji líci,
nechybují jiní nežli milující.

18.

Mladický

22. července 2019

Berou ti zimy tvých mladických let,
léta zas berou ti hnědavých vlasů,
odkvetlo tvých jar již přes dvacet
i deset podzimů stejného času.

Hladkou pleť působí jen ocel břitká,
několik vrásek jí staví se vpříč,
na tváři, kde úsměv vidím tak zřídka,
epopej píše ti život na klíč.

Máš pocit, že moudří přehání,
vstříc kulisám v dalším jednání
na cestu dej se klikatou.

Pochop, kdo komu se uklání,
vykračuj se srdcem na dlani,
s očima a hlavou otevřenou.

19.

Opětovný

22. července 2019

Možná spojíme se opět v jedno tělo,
a byť jen dotknout se tě strachy nedokážu:
srdce z hrudi jako vyskočit by chtělo
a cudný v nervozitě jazyk nerozvážu,
když pohled řekne víc než řeknou slova
a z okamžiku přítomná se stává věčnost,
ten den chci zažít ještě jednou — znova,
až hrát si přestaneme na skutečnost.

Mám dojem, že až nastane ta chvíle,
jiná těla k sobě jinou vášní přec se budou vít,
však věřit tomu zní dost pošetile,
pryč domněnek svých měl bych nechat jít
do dalších životů, na pochybné pouti,
které se díky nim obvykle zhroutí.

20.

Vratký

8. srpna 2019

Přátel svých důvěru nechtě jsi zradil,
svědomí dráse tě, mlčky v tě volá,
hrozivé zámlky sémě jsi vsadil,
klíčení zárodku zrady ven z kola
žene na detailech lpění utkvělé
do prachu zpytu tvých spálených dálí,
nyní jsou známí, kde byli přátelé,
spoleh jak obilí vichr v mžik zvalí.

Cejch poklesku na těle, jež těžce dýchá,
s hlavou, v níž zní: jsi nehoden spásy,
tam nezavádí myšlenkou o šelest ticha
všech zatoulaných běd vyštěkané hlasy.

Fénixi naděje až dohoří peří,
teprve seznáš, kdo opět ti věří.

21.

Každodenní

22. srpna 2019

Tančila oblaka nad vlčími máky,
jítro svět vítal a k úsměvům zval,
krása tak prostá, až přecházejí zraky,
kdo letní rána by nemiloval.

Spanilou lehkostí přivábenou ptáky
jako mlžný opar lehký vánek svál
bledé kaňky tmy, až někam za soumraky,
kde již noci zbyť k spánku ulehal.

Pokaždé se rodí, dospívá a hyne;
žezlo s nocí den si věčně předává,
vždy má stejný úkol, pouze téma jiné:

Přivést na svět čas a iluzi, že plyne,
rozehrát s ním hru, v níž se prohrává,
dokud nepomine.

22.

Šestašedesátý

24. srpna 2019

Vyčerpán a sám jdu smrti vstříc,
když vidím, že lži pravdu sprostě topí,
když naděje se sápe z popelnic
a nenávist si z lásky žerty tropí.

Když rozum žene blbců svinský krok,
když farářem se stane hnusný vrah,
když nacházím dobro v pachu stok
a zlo před sebou má vítězný tah.

Když spravedlnost nemá proroka,
když pitomost je nad logický soud,
když plevel z růží dělá otroka
a krása v chlévě obývá svůj kout.

Ostří smrti prosím, ať již tnou,
jen nenechat tě tady samotnou.

23.

Ohavný

8. září 2019

Toaletní mýdlo s vůní pomněnek
oplakává zkamenělou slast,
naklání se vratce nad propast
umyvadla špinavého od rtěnek.

V něm kdosi byl by býval topil vztek,
jiný hasil požár svého nitra,
stejně jako dnes bude i zítra
zaflekacené od lidských bolístek.

Od slepených řas černé budoucnosti
a prázdných vzpomínek — ty vyhledej a znič,

od stínů na očích velkých maličností
v zrcadle od pudru tvář je pouhý kýč.

Jatá úšklebky stran vlastních ohavností
můžeš zůstat stát, nebo utéct pryč.

24.

Luční

9. září 2019

Neteskní, jarní kvítku,
svázaný pavoučí nití,
co upřímné oči dítku,
tvá hvězda stále se třpytí.

Nejprve babí léto
políbí první mráz,
podzim dá létu veto,
podzimu zima zas.

Přečkáš-li ledových dní,
pak náruč ti nabídne jař,
a má-li být pro tebe poslední,
bude mít libeznou tvář.

Ač tisíce kvítků znám,
bez tebe zůstanu sám.

25.

Tázací

9. září 2019

Pro všechny světy světů,
proč se slepě pletu
do sonetů?

Proč poddávám se triku
a díky zlému zvyku
bodám si do srdce dýku?

Proč na rub ve své slupce
jako zbytek tupce
splácím čas u kupce?

Proč s životem se sázím,
věřím prázdným frázím,
hledám, ale nenacházím?

A proč příběh stokrát omletý
snažím se přetavit v sonety?

26.

Intimní

12. září 2019

Oči máš zavřené a dech se ti tají,
kousek po kousku chci tvé tělo znát,
nejen tvých rtů se mé rty dotýkají,
zatímco pokradmu svlékám ti šat.

Přítmi vzdechů púltóny laděné
násobí vzrušení, jemnost i žár,
zahání minulé vzpomínky raněné
a nechává v kráse spojený pár.

Okamžik bez konce s tisíci doteků
střídá se s pohledy skrz řasy slasti,
akt dvou těl za noci chtiče a rozpaků
v saténu jat jako v intimní pasti.

Prosím pak nový den každý,
ty chvíle ať trvají navždy.

27.

Konečný

16. září 2019

Jakým právem omlouváš své činy,
na svědomí jejichž zrod má tvoje faleš?
Stejný život žiješ, i když je den jiný,
co dát jsem chtěl jsem dal, víc už nedostaneš.

Můžeš zkusit výstup, lítost předstíranou,
podívám se rád, však za svým vlastním plotem,
veškerý svůj vklad, co dával jsem si stranou,
ponechej si celý, stát chci se filantropem.

Rozehranou hru teď mezi námi končím,
končím — nevzdávám a nejsem poražený.

Zapomeň mou tvář, už víc se neotočím,
odcházím, tak sbohem; sbohem všechny ženy.

Naděj svitu dává mým vyhaslým očím,
mé důvody že budou jistě pochopeny.

28.

Melancholický

12. října 2019

Rozvlněný vzduch svou hybnost brzy ztratí,
mlha jako pohled parou začne tiše lkát
přichází čas nocí, dny stanou před úvratí,
zablácená jeseň s pláčem vejde do zahrad.

Popelavý závoj prostře, slzy skanou,
chladným prstům konce léta vezme žár,
chtivá zasnub, chtivá vdavek — sama pannou,
neschopná je citu lásky, zná jen zmar.

Kalužím pak vody zčeří odraz její tváře,
k esenci cypřiše smrti když přivoní,
poslední povinnost zbude pro faráře,
nablízku jakmile mráz šlehne do koní.

—

Táží se životy plny jejich zrad:
Jak máme ji milovat a neumírat?

29.

Zrcadlící

17. října 2019

Zasedni a jez, co hrdlo ráčí,
nasyť tělo své, tak hojnost káže,
vždyť v hostině tvůj hlad se přímo zračí
a jídlo jako oběť bez oltáře,
ač nepácháš dnes žádný hrůzný skutek,
ušetří ti ránu z milosti,
máš-li duši černou, v očích smutek:
zločin proti vlastní lidskosti.
Ochutnej a sněz, co jen sám sníš,
naplivej své pravdě do očí,
a až se tak stane, uvidíš,
meze pozná, kdo je překročí.
Kdo se přes ně umí vrátit zpět,
dokonalý v sobě má svůj svět.

30.

Napospas

20. října 2019

Pravdu říkám, Bůh je toho svědkem,
lži je ovšem snazší rozsévat,
ví to děcko, vím to já — ač dědkem
za čas z děčka musel jsem se stát.

Čas mne prohnal, kosti zkřivil, ale
nezoufám, vždyť pro pravdu jsem žil,
dokud dýši, věřit budu stále,
upřímných slov doušky dávají mi sil.

Netřeba mít čistý rozum v davu,
na špalek dnes svoji dávám hlavu,
a dobrovolně vydávám se všem.

Představení, cirkus absurdity,
lež má navrch — pravda, čest jsou skryty
a kat jako klaun už je odličen.

31.

Vyznačující

21. října 2019

Lhostejní, každý ke každému,
zarytě mlčí, až praská
srdce tvé, to' zbytek diadému,
kde blyštěla dříve se láska.
Mlčí ti jazyků zbavení,
beze slov vzpomínky němé.
Jediné společné znamení:
zběsilá prázdnota z Tebe.
Jako slova vprostřed slasti,
jako krovy nad propastí,
jako věty úsečné,
vše je zbytečné
a nic už nemá cenu,
nemá cenu. . .

32.

Závětihodný

31. října 2019

Kde pouhou nacházet mám radost prostě?

Když nenávidět chceš mě zrovna teď.

Když kořen zla v tvém srdci bujně roste,

okrádá o barvu tvoji pleť,

zbavuje tě ženskosti a krásy,

já bojím se, kam ještě zakoření.

Co říkáš, z toho smrt si škube vlasy,

slova vhodná nejvýš k utracení.

Já odvážím se dotknout tvého jména,

i skrz pocitů nevyřčenou havěť,

a prozradím, že bývala jsi žena,

a vykonáváš nyní moji závěť.

Ta fraška skončí černou árií,

že příliš mnoho lásky zabíjí.

33.

Nerozhodný

9. prosince 2019

Znám chutě mnoha exotických plodů,
tys nejsladším, co jsem kdy ochutnal,
a nejsvůdnější ze všech zemských svodů,
jemuž srdce své já podlehnout jsem dal.

Ač nevím, zda jsi tu a opravdová,
zda nenamlouvám si jen pouhé bludy,
jsa nejistý, když nevím vlastně kudy,
a jestli vůbec na mne láska volá.

Okouzlení čiré, nebo šedý klam,
zmatku světla v přítmi mysli nedodá,
nevím, kdo jsi ty, a nevím, kdo jsem sám.
Dokud nepochopím, nevím kudy kam,
nezbývá než věřit, že jsi náhoda,
co se nestává ani náhodám.

34.

Rozpolcený

22. prosince 2019

K přiznání mi zbývá tichý souhlas,
po kterém sám sobě budu kat,
připravím se smyčkou dlouhý provaz,
nebo zvolím, že chci býti st'at.

A co z toho, co tu po mně zbude,
nebe jako Portske temně rudé,
s rýhou kolem krku nachovou,
dříve než mi ptáci oči vyklovou.

Skončí těžká bezmoc, která souží,
pochopit svůj rozum rozpolcený,
v němž jako skvost září obraz ženy,
půl myslí nechce a půl po ni touží.

Před rozsudkem — vás naposled se ptám:
Kdo chápat mne má, když nechápu se sám?

35.

Iluzorní

25. prosince 2019

Dávno mužům zmizel glanc a šarm,
ženám zase upřímnost a krása,
psal bych o nich, ale nemám kam,
a hlásal bych, ač nevím, co se hlásá,
o ztrátě víry a všech ideálů,
mně kterými svět dosud jenom lhal,
a o kterých jsem neměl ani páru,
právě trýzní můj srdeční sval.
Básník tato muka snadno zvládá,
jeho papír snese každý rým,
z něj schopny psát jsou zlost i stesk a zrada,
aniž zapomněl by, kde má být a kým.

Tak moc toužím básníkem se stát,
abych uměl stejné verše psát.

36.

Bez naděje

31. prosince 2019

Nabubřelost, pýcha — strašný vynález.
Proč bere se tak náhle někde z hloubí?
Vždyť v udivení stanul by i kněz,
vida, že víc s předsudky se snoubí.

Ruku v ruce spolu se závistí,
vztek a zášť jak milenci zlo plodí,
předtím než to moje duše zjistí,
nevěřím, že to tak prostě chodí.

Až procitnu, pak dej mi prosím číst,
stránky o mých černočerných koutech,
svědectví z těch strašidelných míst,
v nichž jsem byl jat hrůzou jako v poutech.

Až pochopím, pak zašepťej mi prosím:
Jenom tebe ve svém srdci nosím.

37.

Posměšný

5. ledna 2020

Co jsi zač, že vyháníš mne z ráje?
Kdo jsi, že máš nade mnou tu moc?
Jsi snad láska, jež si se mnou hraje?
Či snad hněv, že děláš ze dne noc?

Podívej, vždyť napáchal jsi dosti,
ani zrnko z toho nelze popsat slovy,
natruc lámeš srdce a ne kosti
a ve tváři máš úsměv černé vdovy.

Tak se ukaž, vyjdi z utajení,
hlas chvěje se mi, ústa má se pění,
ať poznám, jaké stvůře čelit mám.

Když nade vše mi zbývá vlastní chvění,
co ztratit, ve mně beztak už nic není,
jen si přijď, jsem na tě přichystán.

38.

Tvrdohlavý

26. ledna 2020

Vzdoru plná jako dítě,
se slovy: však jistě chápeš,
zády každé autoritě,
i kdyby jí byl snad sám papež,
staviš se a tvář ti bledne,
tvé pocity jsou nepřehledné,
v nich i sama vlastně tápeš,
ale žádný s tebou nehne.

Celou svojí urputností
srdce dáváš v plen
a každý jeden den
statečnost v tě úzkost hostí.

Jak můžeš takhle žít,
když nechceš ublížit?

39.

Dvojitý

28. ledna 2020

Vítr dvakrát stejně nikdy nezaduje,
dvě stejná slova ani rýmu nesluší,
ovšem dějství, když se ve dni zopakuje,
bystrý napodruhé snadno vytuší:

Že pouze blázen činí dvakrát chybu stejnou,
v lese jako déšť hněv ženy dvakrát padá,
správně měří dvakrát hodiny, co nejdou,
a kdo dává rychle, ten prý dvakrát dává.

Jedenkrát se zamrač a dvakrát pousměj,
co přihodí se jednou, víc nemusí se stát,
leč, co se stane dvakrát, potřetí se děj,
i když dá se všechno dvojmo vykládat.

Do slov přání dvakrát snažil jsem se vložit,
aby život každý dvakrát mohl prožít.

40.

Káravý

10. února 2020

Verše, jež jsem rovnal do slov básní,
jež jsem dívčím srdcím dával v plen,
v knize, jako v ústech sprostých dásní,
žijí jejich tváře s úšklebkem.

Krky lačné spolykaných frází,
že Slunce za den dvakrát nevyhází,
hladový ten vydávají sten
a sílu berou lidským radostem.

Oči se jim třpytí v pohledech:
jak by báseň rozjasnila den?
Nebýt v kůži básně podveden,
básníkovi vrátil by se dech.

Ty, Múzo, špatná, couro nedobrá,
můj rozum věřit zítřku nehodlá.

41.

Realistický

10. března 2020

Vyměňte mi prosím černé brýle
za ty čiré, z růžových mám strach,
chci zhlédnout všechny promarněné chvíle,
jít proti času cestou ve stopách,
jejichž tvary bezděky jsem vtiskl
do tváří těch, co říkali mi: vstaň,
a třebaže mi pramen v srdci vyschl,
odhodlán jsem zaplatit svou daň
z nerozumu vášni podléhání
úsměvům a vzletným iluzím,
zaplatím i za každé své přání,
prostě chci — já vím, že nemusím.
A až osud uzavře svůj kruh,
tehdy splatím poslední svůj dluh.

42.

Nespolehlivý

16. března 2020

Jako bych nebyl ve své kůži,
jako bych tisíckrát chybil,
jako vše, co jsem kdy slíbil
a nesplnil, ve mně teď zuří.

Jako bych za jednu chybu
tisíckrát snad měl pykat,
však už si začínám zvykat,
to vše díky jednomu slibu.

V těle se mi zachvěje
mé svědomí vleklé
lítosti a studu.

Zanechte vši naděje,
tak zní nápis v pekle,
kde odteď žít budu.

43.

Sužující

28. března 2020

Ach naděje, ty slabá, prý vposled umíráš,
jak sama marnost křtěná lidskou bolestí.
Labutí svou píseň — komu zazpíváš,
před volbou nešťastnou na prvním rozcestí?

Chci zaslechnout ten hlas, sluch jsem neztratil,
jen hlavu, v níž už myšlenek víc není,
vždyť v naději jsem snad život promarnil,
a nyní pil bych čaj pro zapomnění.

Z šalvěže odvar i bolehlav a blín,
lékaři mých chyb, žádám pomazání,
mezi dvěma zly já nikdy nevolím,
takové je mé smutné dobrozdání.

Soužení dost a konec všem lžím,
po ničem více už netoužím.

44.

Májový

1. května 2020

Mám dojem, že se nesluší,
v květnovém dni prvním,
zacházeti s retuší
jako s revolverem.

Střelovat se do krásy,
jara, lásky, mládí,
a měnit jejich ánfasy
zcela k nepoznání.

Drobná změna pohledu
reality v křeči,
bez obav a ohledů
ne vždy světu svědčí.

Dokonalost nezná ani prázdný list.
Tím jsem si jist.

45.

Litující

16. května 2020

Když pomyslím na tebe, sama lítost
každý mého srdce kout chce zalít,
svou lásku bych ti dal na tvoji Výsost,
leč nezbývá než se srdcem ji spálit.

Nezbývá než v těle rozstonalém
najít všechna místa, kde se rodí,
vyléčit a zhojit je snad snad žalem,
přestože již v malých dávkách škodí.

Trávit zbylý čas tím jedem citu,
jako bosý tančit opuštěný
vlastně pro nic, na ostrém to břitu,
v myslí, kde jen čtyři holé stěny.

Ač všeho lituji, já soudit nehodlám,
zda skutečná jsi byla nebo pouhý klam.

46.

Nepoznaný

20. května 2020

Kdo z vás jen trochu zná tvé bledé snění,
kdo slyší tón tvých tluků srdce v tepu,
ten namalovat přesto schopen není,
své krásy kolik propůjčuješ světu.

I zdatný kupec napočítat nezná
laskavých všech slov a každých úsměvů,
jež mění šedé dny až do líbezna
přítmnosti oproštěné od hněvu.

V čistých očích naděj se ti zračí,
ty neváháš svůj pohled věnovat,
na oplátku nic si nežádáš.

Jen, že jsi, mně vědět nepostačí
a nevím, zda tě zvládnou rozpoznat,
anebo, zda ty mě rozpoznáš.

47.

Prachbídný

21. května 2020

Jaký nápad je to, kterým oplýváš?
Tot' myšlenka je nová v staré hlavě.
Louka rozlehlá — jeden podběl v trávě,
jako otázka je, co si pokládáš.

Kam ideji se zřídla poděla:
jak být lepší a svět lepším učinit,
když pozvolna tvůj čas odvíjí si nit
a skrytě rozloučí duši od těla.

Co na věky věků zbude po každém,
pouti na konci, kde obrátí se v prach
a vše se dovrší?

To kdybych vědět směl, píši prázdným zdem,
ve slokách bych žil a nikdy neměl strach,
že někdy zaprší.

48.

Malířův

22. května 2020

Vzpomínky dávné mi usychají
jako schne tráva v parném létě,
v hlavě mé, v pustém širém kraji,
lpí zaschlý štětec na paletě,
který již nedá barvy lánům
i rozlehlým lukám paměti
či ztrouchnivělým ideálům,
jimž schází Múzy objetí.

Rozmíchám ředidlo s terpentýnem.

Jako se loučí tvá ústa s vínem,
až starý rok s novým se rozloučí,
započnou malby na plátně jiném,
tehdy se potkám se svým stínem,
tak rozum srdci poroučí.

49.

Srdcervoucí

23. května 2020

Ideální prožitku, jméno tvé se ztrácí,
nenacházím slova, kterými tě zvát.
Zkušenosti nápad nikdy nepodplácí
a paměť ani nezná žádný vyvolat.

Hlavu jako knihu bez textu a listů,
navíc zapůjčenou, komu vrátit dlužím?
Vzpomínky se vrací ke stejnému místu,
popadaným stromům, vytrhaným růžím.

Mohla jsem dát svou splynout s tvoji duší,
vykreslit v ní obraz, celou epopej,
převrhla jsem pouze láhev s černou tuší,
ze všech pocitů již zbývá beznaděj.

Proti mně i svor je měkkou přízví,
nečekej, jdi dál, máš srdce ryzí.

50.

Z obrazotvornosti

23. května 2020

Má fantazie, inspiruj mne k psaní,
způsoby ty znáš, jak vzlétnout výš,
smíš opojnou být skorem k umdlévání,
násadce v mých prstech rozkaž: piš!

At' báseň čistá v rukách se mi zrodí,
dík tobě, skvostná myslí, blahorodí;
inkoustové črty hrotem pera,
proměň v rýmy, sloky, za večera.

Necht' papír mu svůj kyrys nastavuje
a přijme písma tahů nedočkavě.

Kéž prve, co se zrodilo v mé hlavě,
teď indigo svou modří vypravuje.

Však až mi jednou budeš chtít dát sbohem,
já nebudu víc schopen vládnout slovem.

51.

V bučinách

24. května 2020

Pohled' vzhůru, tam, kde Slunce v hrách
paprsky se jemně listí dotýká,
kde svit a stín se střídá v bučinách
a hlava k hlavě z korun přimyká.

Kde brání kořen stráni v snadném smyku,
masív kterou vršil vzhůru kdysi,
zas bystrá řeka hloubí skálu v mžiku,
sto tisíc let údolními rysy.

Vítr jara kolem statných kmenů vane,
hled' němé tůně čeří, kde je hráz,
vzhlížeje k té kráse volám: Pane,
zde na věky chci být, jen zastav čas.

Jiné tempo volí ta přenádherná zem,
neb navždy tady bude, jen my tu nebudem'.

52.

Vzteklý

25. května 2020

Jedno kafe bez!
To mi stačí dnes...
stejně tu chcíp' pes
a pošel dobytek.

Zpití se tu válí,
ti co vykládali,
že je bydlo páli —
ať jdou do kytek.

Ze všech těch řečí,
kdo koho blahořečí,
dělá se mi zle!

Vám to, zdá se, svědčí,
nemějte však péči,
svině líbezná.

53.

Letní

26. května 2020

Žhavé léto, k tobě chovám vděk,
dalo jsi mi poznat množství vášní,
vůni vína, jablek, meruněk,
chuti rtů — my, byvše prostopášní,
dali jsme se spolu k uprchnutí,
tam, kde není třeba slov a přání,
třebaže jde o běh bez pohnutí
rozumu a srdce v stálém klání.

Nebylo už po čem toužit více,
kdybychom jen tolik nechvátali.
Vyplašené bílé holubice,
křídly se svým sbohem zamávaly:

Ani nejkrásnější léto věčně netrvá,
podzim všechna něžná pouta zpřetrhá.

54.

K sobě

30. května 2020

Hrud' pýchou se ti dme a já jí nevěřím,
že má být na co hrdý její nositel,
jenž pro unci zlata vypálil by Řím,
d'áblu zaprodán a sobě nepřítel.

Sic nerad řečnění, pár slov ti uštědřím:
chováš-li se, červe, jako stvořitel,
proradně až tak, že kážeš ke svým lžím,
nezbývá než přát si, abys brzy tlel.

Zavčas spočíneš, místo se již chystá,
všemu přítrž, konec tvůj a mat,
hled' do zrcadla — tam, rozostřená busta,
tvůj obraz minulosti, jak by dozajista
ohlédl se zpět a sbohem ti chtěl dát,
ženoucí tě pryč — pryč z času a místa.

55.

Doplňující

2. června 2020

Tvá sladká vůle, lásko, ještě doplním,
jest vůlí ódy pět či rozhazovat chválu,
zradit skutečnost a dát se k ideálu
cestou do neznáma v žáru poledním.

Tvé záhady a taje, lásko, řekl bych,
vedou kroky slepých po setmění
do míst, kde se život bez prodlení
mění — a setrvává tak — u některých.

Tvůj pěšák rozmar ve hře mincí hází:
komu vzkvete štěstí, koho na zem srazí.

A druhé tváře umně skryté vrásky
strohý ukazují protiklad
konající v stejném jménu lásky
mrzké činy takřka bez výhrad.

56.

Andělský

10. června 2020

Nylon ti nesluší, má milá,
andělům motá se na křídla,
přesto jsi nadále marnivá
a víc se jej nehodláš vzdát.

Bůhvíco uvnitř v tvé hlavě zní,
andělé bývají precizní,
nekalé myšlenky vytěsni
a z dobrých učiní plagiát.

Máš-li snad vůči mně výhrady,
hovoř, já strpím tvé nálady,
dokonce můžeš i naříkat.

Opanovat mne však nemůžeš,
nylon má pravdu, jen ty lžeš,
takto se z anděla stává kat.

57.

S ohlédnutím

27. června 2020

Ptám se vás, nebesa modravá,
tak jasná a čistá, bez oblak,
člověk proč na světě prohrává
s životem letícím jako drak
podzimním povětrím nad plání,
proč divoce, splašeně uhání
ten polekaný zvláštní tvor
a v letu proč nikdo mu nebrání?

Nebesa modravá, ptám se vás,
když pod sebou vidíte celý svět,
zvládne snad někdo zpomalit čas?
Nebo kus života navrátit zpět?

Vy totiž víte, jak jsem žil,
co zmeškal jsem a co promarnil.

58.

Spřízněný

8. července 2020

Sobec jsem a ještě víc mám vad,
když zvolil jsem si tebe za přítele,
jen mne prosím nesmíš litovat,
jsem-li chorý v mysli, duchu, těle.

Tímto nyní tobě přiznávám,
ač možná nevíš, jaký vlastně jsem:
zrcadlem jsi všem mým povahám,
duši spřízněnou, strážným andělem,
který chápe, avšak soudy nečiní,
dát nový pohled na věc umně svede
a čelí s lehkostí řečem většiny
vprostřed světa černé, bílé, šedé.

Tys moji mysli chybějící částí,
znáš cestu z jejích koutů hrůz a pastí.

59.

Odporný

27. srpna 2020

Když všechny mé jsou bolesti ty tam,
když jistý tep si cestu tělem razí,
když známé věci opět poznávám,
když lapeni jsou myšlenkoví vrazi,
tehdy poznám každý němý klam,
tehdy mohli bychom býti nazí,
tehdy spolu, a pak každý sám,
tehdy, kdy už nic se nepokazí.

Leč skutečnost snad chiméry je dítě,
co pláče hlady v prostoru a čase,
a každý z nás jen hnije v realitě
jako červy v rozetlelém mase.
Jako staré kousky slámy ve hnoji,
které už o bytí nestojí.

60.

Z pýchy a nenávisti

31. srpna 2020

Tichý šelest v tichém kroku
tvoří básně něžný hlas,
tvoří něžně básně sloku
přebujelý zimostráz.

Tichý šelest v suchém listí,
tichošlápek vítr věje
o pýše a nenávisti:
Kdo naposled, kdo se směje?

Tichý šelest v srpné pláni
zimostráz již nezachrání.

Jeho listí oschne vše
a zbylé vichr očese.

Tichý šelest, tichý svist,
to pýchu střídá nenávist.

61.

Mrazivý

31. srpna 2020

Co včera bylo pravdou, dnes je lží,
slov obrazy se mění jakbysmet,
zde, lidé čestní, zítra nedobří,
zastavte se — možná naposled.

Až dny zlé se časem přemnoží
rychlostí, již šíří se jen sněť,
pak sotvaže se celý nezboří,
v rozvalinách ocitne se svět.

Jen jedna náruč řečené zlo hostí,
zve se klamem lásky skelně ledové,
ta pohrává si s lidskou důstojností,
jež na hladině slzí neplove.

Kvůli ní vše ve mně se teď topí,
nikdo z vás to ale nepochopí. . .

62.

V zajetí

1. září 2020

Když po rozednění světlo nepřichází,
když bloudí oči ve tmě a hledají svit,
když se v les přehustý mění řídké mlází
a já v tom místě ptám se, zda má smysl žít,
ztracen v labyrintu, v neprostopupném houští,
kdy porost zmatený mne nechce pustit ven,
kde lékařem je komár, jenž mi žilou pouští,
krev otrávenou myslí, v níž jsem polapen.
V lůně nicoty, když náhlý déšť se spustí,
jemné mžení padá a líbá moji leb,
vždy znovu poprvé a znovu naposled
do snu upadám, vlastní halí mne můj stín.

Je těžké probouzení po takových dnech,
najdi prosím cestu ven, nebo mě tu nech.

63.

O vůli

10. září 2020

Vrtá v hlavě myšlenky mi hles
ze slov, která nikdy neříkáš,
jako dlouhý tupý nebozez,
tak se moje milá, tak se snaž!

Z nebe modré pro tebe bych snes',
ale ty se na mě nediváš,
tak se moje milá, tak se snaž,
tvé rty mlčí — včera jako dnes.

Jen myšlenky hles v hlavě zrádně zní,
jinak ticho kolem dokola.

Tvůj posluchač jsem ryze námezdní,
když němota tvá do tmy zavolá.

Leč nebozez mě víc už netrýzní,
vždyť kamenné mu srdce odolá.

64.

Naším světům

17. října 2020

Není šťastný pohled do světa,
ve kterém se blátem cesty vinou,
kde těžké mraky plují nad krajinou
za zavřenými dveřmi do léta.

Je-li v něm i krása prokleta,
pak vteřina se mívá se vteřinou,
jako kapky deště — naděje zde hynou
a umanuté věčnost dli tu rozsetá.

Místo, kde si ukusují z květů,
zuby sychravého počasí.
Místo, z mnoha stejně divných světů,
které nikdy víc a nikdo nespasí.

Podobný svět v sobě nedej zrodit,
srdce mé by mohlo omarodit.

65.

Chtivý

1. listopadu 2020

Chci milovat! Mne tolik srdce bolí,
že hrud' mi v cáry rve ta hrozná síla,
chvíli trhá, chvíli zase svírá,
mne samotnému pohnout nedovolí.

Chci milovat! Tak proč se nedaří mi
rty svlažit, které po polibku žízní,
a před nedobrou náhle stojím sklizní,
nad zplanělými hrozny nejdražšími.

Chci krásou schovat v očích tragédii,
závěsem od slz, tvých perel zraku,
a naposledy políbit tvou šiji
rozechvělým sbohem za soumraku.

Má hlava srdci chyby neodpouští,
vždyť láska zbraň je a ty její spouští!

66.

Svíravý

22. listopadu 2020

Vášeň zleva řve a zprava křičí mrav,
tu mezi nimi bytost rozeklaná
sotva může žít, když píše epitař,
v němž ptá se: Která strana je ta správná?

A sevřena, ta postava, svým stínem
ze všech sil se snaží nadechnout,
chce pohnout se pod těžkým baldachýnem
svědomí a výčitek — pryč z pout.

Obrys těla, které umí jenom váhat,
vstávat méně často nežli na zem padat,
je článek zprostřed stránky vystřižený.

Každou chvíli marně se mu snažím nalhat:
Život není pouhou snůškou špatných nálad,
občas zvolní, ale pak je znovu krutý.

67.

Z říše snů

6. prosince 2020

Na konci dlouhé noci před rozbřeskem,
žádám úsvit, Slunce: opozdi se dnes.
Má fantazie prosí, mluví steskem,
jako polapená ránem do želez.
Chci snít a prosnit skorem celé bytí,
dokud prázdná duše má se nenasytí,
co sténá tiše jako Měsíc na podzim. . .
Ne procitnout, chci snít, o víc se neprosím.
A kdybych snad se ráno vzbudil přece,
příběh ze sna každého chci prožít,
navždy potom tobě budu sloužit,
rozednění — nepouštěj mne z klece!
V přítomnosti nezvaný jsem host,
raději mám sen než skutečnost.

68.

Poddajný

12. prosince 2020

Pravdo čistá, můžeš, svleč si šaty,
zápalka mi zvolna dohořívá,
něhu, jako oxid uhelnatý,
dýchám. Kolik vlastně ještě zbývá?

Krásu prostá, věz, že nejsem svatý,
nad zápalkou kouř se zakomihá,
tvrdohlavý byl jsem, paličatý,
špatně na to se mi zapomíná.

Špatně; tobě na mne ale snadno,
a já chci vědět, odkud tohle prýští.
Lze nenávidět a zároveň mít rád?

Daleko je od hladiny na dno!
Pověz, lásko, jaká budeš příští?
A já to přijmu znovu, bez debat.

69.

Provinilý

8. ledna 2021

Hříchu těla, neznáš hranic ani mezí,
přesto dovedeš se tvářit jako skvost,
ve tvém žáru hyne cudná nevinnost
a v každém póru střípek viny vězí.
Vždyť opakem jsi všech životních tezí,
mezi dvěma boříš vystavěný most,
nemáš svědomí a neznáš budoucnost
a lidi necháš samé na rozmezí.
Hříchu těla, kde jsi se tu vzal?
Náhle jako přízrak zjevil ses tu,
životem mým táhneš černou nit.
Kol krku smyčku jsi mi uvázal,
v zrcadle mi ukazuješ cestu.
Chci po ní jít a všechno odčinit.

70.

Bědující

17. ledna 2021

Zase nic a nic je všude kolem,
tiché prázdno hlučí odnikud,
ani drobný z dále nezní žádný šum.
Naslouchám a čichám horem, dolem,
zda je to tak, nebo pouhý blud,
že v mém srdci bouří vakuum.

Hledám v sobě jako v oceánu,
ve kterém už vyschla všechna voda,
svědomí mě přesto v hlavě hlodá
a zanechává duši rozervánu.

Zachraň mne, má lásko, v bílém ránu,
naznač, že jsi stále ještě se mnou,
snad, že odpustíš mi znovu — ještě jednou...
Nenechávej mne tu v pustu, prázdnu!

71.

Po probuzení

2. února 2021

Ještě krůček, krok, a budeš mou,
motýl ke mně přistál na polštář,
snad ráno si tě spletl s květinou
a nyní poznat chtěl by tvoji tvář.

Tiše zdobí bledé povlečení,
hledá v hebkých místech sladký květ;
kde před chvílí jsi byla, nikdo není,
zpět se vrátíš zítra? Za pár let?
Moře času zatím možná uplyne,
možná už se nikdy nepotkáme,
jeden motýl zrodí se a druhý uhynie,
další srdce nebo křídla sobě zláme.

Hledat nepřestane, poví, kdo mne zná,
ještě krůček, krok, a padám do prázdna.

72.

Na vlnách

17. března 2021

Prám, který žene bouře tmou,
kam a odkud, kdo to ví?
Vím jen, že je od nás dvou,
a jako by byl hadrový,
nese naši lásku dál,
dál od břehu — ale kam?
Kdo by o bárku se bál?
Je to pouhý malý prám.
Tím, že jsme teď každý sám,
on na mělčině troskotá,
není koho zachránit,
není proč a pro co žít,
to je bouře prostota.
Já už tyhle bouře znám. . .

73.

Z puškinovské romance

20. března 2021

Celých třicet dlouhých lidských let
znáš mne. Já se tebe snažím znát.
Jako nepřítel vždy jsi mi na dohled,
strach mám ale na souboj tě zvát.

Zbroj, jež nosíš, do dáli se třpytí,
žádné střely přesto nezachytí,
vždyť lež má stejný odlesk, stejný stín:
básník Lenský jsem, ty cynik Oněgin.

A žárlím jako láskou zaslepen,
ty vytváříš děj a okolnost.
Nesnažím se v sobě dusit zlost,
cítím-li se znovu podveden.

Až stiskneš spoušť a třesk se ozve po kraji,
živote, ty zvítězíš — a já prohraji.

74.

Rozesnělý

26. března 2021

Šla spát, když nebe noci zbledlo,
zbyl mi po ní prostý slib,
mně se ale nepovedlo
do dlaní jej zachytit.

Šla spát, když ráno slib mi z dlaní
vyplašilo kokrhání,
které zkouší mělký klid
a mě se snaží utrápiti.

Zmizela a paprsky jdou po kraji,
nový den a nový slunovrat.
Ty jsi pryč, už nemusíš se bát,
z jitra jenom mé sny zmírají.

Je pozdě, dnes už nestihnu tě mít,
zítra si tě zkusím rozesnít.

75.

Vzdorující

5. září 2021

Nestav hrady ani řady pyramid,
sídla vládců, císařů a králů,
jejich vděčností si nezakoupiš klid,
uznání, ba lásku ani chválu.

Nemůžeš se všem a navždy zavděčit,
jen nedovol, by kázali ti shůry,
co máš si myslet či snad jak máš žít,
a věšeli ti řady na mundúry.

Jen prosím nemlč, z plna hrdla křič,
byť srdce řvoucí není libý zpěv,
kým jsi zůstaň, i když berou na tě bič,
ač koupíš si tím místo pro rakev.

Co naplat, každý z nás se stále mění.
Jak poznat, kdo je dobrý a kdo není?

76.

Mezi dvěma

11. září 2021

Ptej se, jsme dospělí, nejsme děti,
není to otázka, co srdce zlomí,
nesahejme si však do paměti
a nesahejme si do svědomí.
To mé je čisté a v tom tvém, kdo ví,
mluvme jen o nás, ne kdo z nás co tají,
dříve než srdce nám vyhladoví
a tváře se více už nepoznají.
Hledejme cesty, jak znovu se sblížit,
jinak se vzdálíme, a potom vale,
nevím, zda chceme se s takovou smířit
a na sebe mlčet vytrvale.
Když zeptám se první, co se stane?
Otázka ticho neoklame. . .

77.

Lákající pryč

11. září 2021

Nestůj nahá jako panna bdící
ve všech lidsky nesmyslných zvycích,
jež plují kolem tebe éterem,
ať říká si co kdo chce — čert je vem!

Pojď, já zítra ráno vezmu si tě,
než má láska zajde na oubytě.
Nepřátelský čas zlověstně tiká,
ať si kdo chce co chce nahlas říká.

Vzepřeme se společnosti nálad,
na vavřínech uléhat a vstávat.

A ochutnáme spolu každý hřích,
za dne i v noci s hlavou v oblacích.

Zmizíme pryč z nynějšího světa,
nezbude tu nic — a po nás veta.

78.

Kyselý

12. září 2021

Jak by každý mohl býti šťastný,
když tu se množí šťastlivák,
vadne vlčí mák.

Člověk stále uhýbá před pastmi,
po štěstí touží, chce — jen neví, jak
na světě se taková trest' dobyde,
vždyť dnes jsou pasti tady, zítra kdovíde.
Jen poznat je a nenechat se zmást,
která z pastí skrývá se za slast.

Pak náhodou, snad šťastnou, kdo to odhalí,
se v řece octne, kde strhává proud
dění, v němž je snadné zahynout,
když skokem z pasti vlčí máky poválí.

Každý musí projít cestu svou,
byť má štěstí příchut' nakyslou.

79.

Jiskřivý

21. listopadu 2021

Jiskra, která v slámě oheň rozžíná,
rodí světla plamen ve tmě, prázdnu, chladu,
jeden jiskru vítá, druhý proklíná,
další dusí ihned po dopadu.

Který jsem z nich, co se o mně povídá?
Má snad někdo k tomu cosi za výhradu?
Viš, má jiskra padla k tobě do klína
a kdovíkte jsou stopy toho pádu.

Rdí se, žhavá, neudržíš v ruce
tolik vroucné touhy, kterou skýtá,
hvězda poslední v krátkém bezčasní.

Když nespálí ti dlaně, spálí srdce,
všechna láska má je uvnitř skryta,
jen dýchni do ní, ať se nezhasí.

80.

Vinného večera

22. listopadu 2021

Kapky vína v bílém prostírání,
suhvězdí té noci lahodné,
nejsem hvězdář, ale znám je, moje paní,
po takových nocích chválím dne.

A co se stalo? K tomu hrdě čelem
stavím se a stavět budu dál,
z prostírání Modrý Portugal,
kupa hvězd, jež chválím před večerem.

Pověz, co nás čeká, až se zešeří?
Oblek, láhev, květy u dveří. . .

A opět jeden smělý hvězdný flám.
Další známé víno otvírám.

Co je na tom, že nám schází vkus
ve vycházkách s vínem a mém blues.

81.

S jarním sbohem

3. dubna 2022

Šeptáš, jaro, sladkou píseň v altu,
melodii sotva slyším hrát,
slzy tvé jen zvoní do asfaltu,
jako by jej chtěly rozervat,
prasklou krustou nechat jetel kvést,
a bodláčí ať v špalíru se klaní
podél jedné další z nových cest,
na kterou se vydám za svítání.

Než vyjdu, prosím slunce, dávno hřej,
země aby oschla od rosy,
nohy mé ti za to odprosí
a víra v srdci zhasí beznaděj.

Neloučím se, neteskním a nezní tirády,
možná, že se vrátím, jen nevím kam a kdy.

82.

Ubíhající

25. dubna 2022

Jako nemoc čas mdlé kosti šírá
a pevným svalům dlaně bere stisk,
splácejíc svůj odhodlaný risk,
kde v doufání se tiše topí víra,
vratká svědomí teď podemílá,
v ostrém proudu divných myšlenek.

A táhne bytost jako prázdný vlek,
k němuž osud svoje ruce vzpíná,
v ní nezůstala ani trpká vina,
ani zbytky nějakého zpytu,
jen pláč duše všude kolem zní tu,
na víc už si paměť nevzpomíná.

Co má se stát, se stane: dilo zkázy,
to čas vše přehlídí, až z toho mrazí.

83.

Pravdurvoucí

5. června 2022

Pravdo, jako dívka, jsi-li spanilá,
a jasná jako nevyřčená krása,
proč jen jsi ze slov a ne z kostí, z masa,
tehdy možná méně bys mne ranila.

O tobě by každá sloka básnila,
že ve tvém náručí je moje spása,
tvůj každý dotek ale srdce drásá
víc než lež, co rovnou by jej zlomila.

Je víc strohá pravda, nebo slůvka tklivá,
kolem ní jež zlehka našlapují
a ve kterých se význam snaží skrýt?

Rozum stále třímá hlava pravdychtivá,
milosrdné lži s ním hazardují,
však nejsem si jist, kdo má zvítězit.

84.

Časoměrný

30. října 2022

Čas prchá jako pastvou stádo koní
a bere s sebou zlé i dobré světu,
když jednou dýchne květy do jabloní
a podruhé rve mráz tu krásu květů.

Někdy plyne jako lístek kaluží,
jindy vichřice mu není soupeřem,
ten, kdo přijde na svět, hned se zadluží
a pak splácí věkem, jenž je vyměřen.

Přibrzdit jej zkouším, i když letí,
žiji teď a kdoví, kam se ztratím,
okamžiky vkládám do paměti
a dlouhé chvíle jimi často krátím.

Sotva zrnka písku přesypou se v hodinách,
zmizí prostor, čas i já a všechno zbude v tmách.

85.

Z bláznovství

15. listopadu 2022

Šťasten je bláznův mozek chorý,
žije-li příběhy, smyšlené báje,
ve světě svém šlechtí jinotaje,
z nich klíčí a sází metafory
zajaté v kleci všedních balad,
těch kaširovaných od lidí,
vždyť bláznem je, kdo blázny nevidí,
proto bych chtěl si na něho zahrát.

Role už čeká na obsazení,
v životě mém jiných herců není,
hraje se od rána do setmění
směšné a bláznivé představení.

Dnes večer si poprvé nalíčím tvář
a od zítřka, věz, už mne nepoznáš.

86.

V očekávání šachmatu

17. listopadu 2022

Žel, nevím, co se skrývá v srdci dívčím,
poznal jsem jich zatím pouhých několik,
jen zdá se mi, že poznáním vše zničím
a oči pro pláč vlhké zůstávají.

A nevím, co se v dívčí mysli skrývá,
i když snažil jsem se do ní proniknout,
poznání mi v mžiku prchlo z rukou,
závěs tajů než jsem stačil rozhrnout.

Snad štěstěna si ze mne apríl tropí?
Může smůla zlovykem se stát?

Co získá, kdo se další šance chopí,
bez jistoty, že nenastane zvrát?

Své pěšce dávám z šachovnice stranou,
král proti dámě má hru rozehranou.

87.

Rychlíku člověčenství

17. listopadu 2022

Jízda je zdarma, zájemci prostí,
amplión s ozvěnou perónu praví,
na lince okružní všech lidských ctností
nastupujte prosím do soupravy.
Ze stanice Důvěry odjíždí záhy,
bílé vůz Střídmost je zařazen v předu,
k cestě Pile zvou místní dráhy
nesoucí Štědrost hrdě v svém krédu.
Odjezd do Naděje, do cíle pouti,
teď zastávka Upřímnost kraj otevírá,
na Spravedlnost koleje se podivně kroutí,
a Cudnost se pro pěši uzavírá.
Z Trpělivé nad Statečnou pak po příkrém sklonu
do Moudrosti a Lásky podle grafikonu.

*Projížd'ka krátká, leč každého změní:
příští zastávka je na znamení...
... přátelství.*

88.

Z ranních čajů

16. prosince 2022

Že nebudeš jiná? I já nebudu jiný,
láskou neustále chtěl bych léčit splín,
na ten lék mám chuť, už mi tečou sliny,
ty jen buď jak buď a vpust' mě do legín.

Ráno vstaneme, než v prach se změní suť
noci včerejší, jemným oparem bledě zbarvené,
a než se vzájemně, opět buď jak buď,
naše srdce opaří, a jedno pro druhé se zažene.

Uvařím ti čaj a potom: tak se měj,
jako labužník si tě ve snech příště sním,
kde nebudu si jistý, tam si domyslím
tvůj horký lačný dech a vůni Earl Grey.

Viš, že ze všech rýmovaných vět
jsi, co v mém světě schází tolik let.

89.

Nábřeží

4. února 2023

Zván mokrým nábřežím
ručník noci kradu,
když mi prší do nápadů.
A drobným krádežím
tonů pouličních světel
též večer neodzvóní,
já nejsem jako oni,
nevezmu vám zřetel,
který brát bych měl,
na ten noční liják.
Dnes mi není nijak
a do tmy nevyzněl
můj ochraptělý hlas:
„Lásko, skončila’s?“

90.

Jarý

19. března 2023

Až měsíc únor otevře svou klec
a dotek jara rozhostí se vlahem,
až zatahá tě slunce za límec
a stíny začne kreslit jedním tahem,
pak celá země oblékne svůj kroj,
i šedé hřbety luk, jež voní blátem,
a všude život, jako nepokoj,
roztepe se na tom světě svatém.

Každý, kdo jen čekal na úsvit,
na probuzení jasnou ranní září,
teď může jemně tříbit barvocit
kráasy světa z něžných dívčích tváří.

Sotva ptáci první tóny zapějí,
probudím se šťasten, s novou nadějí.

91.

Beze smíchu

8. května 2023

To mám se smát, když do smíchu mi není?

Když nezbylo mi nic, co rád jsem míval.

Teď každá kapka krve se mi pění,

ne, nesmál jsem se ani nevysmíval!

Radost mizí jako pára nad hrncem,

mne opustily všechny nálady,

hůl sis přece našla — a já jsem bitým psem,

jak pasuje to do té parády.

Vím ale, že by těšil tě můj smutek,

že bys ráda, abych trpěl jako zvíře,

pročež spáchám jeden méně mravný skutek

a zaprodám se vlastní slepé víře,

když zasmějí se jen tak potichu,

ač mi dneska není do smíchu.

92.

O tvém neblízku

21. července 2023

Řekni, prosím, že se nebojiš,
pohlédneš-li na skutečnost zblízka,
vyslov, prosím, že to dobře víš
a chápeš, že mně po tobě se stýská
a že bych chtěl být malý kousek blíž,
když si nejsi sama v sobě jistá,
protože si zrovna nevěříš
v místech, kde má život slepá místa.

Spolu bychom mohli domalovat
chybějící prázdné kousky srdcí,
sami sobě, my dva navzájem,
ale prázdné nic se vznáší nad krajem,
v něm hledám tě a z nenacházení
se neustále snažím do tmy volat.

93.

Pro nás dva

22. července 2023

Svět, na kterém jsme my dva: ty a já,
ličí příběh duší smrtelníků,
a osud, jenž nám lásky dopřává,
připraven je přijmout našich diků
za křišťálově čistou bohému,
kde se srdce vášním neubrání,
my dva (a nezáleží na jménu)
milenci jsme — krásou milování.
Ač neústupný čas jde proti nám,
vždy budeš částí mou, já částí tvou,
a až mu jednou tělo odevzdám,
mé místo více neplň prázdnotou.
Květ v tůni, co se noří k hlubinám,
chce vidět jiné dva, jak rozkvetou.

94.

Nad věci

22. července 2023

Pokaždé, když trpce tvé rty odvěti:
„... nesmíš na mne tolik naléhat!“
kůže jako by se dotkl chlad,
zařkáváš další temné prokletí.

Znovu, když mi povíš novou lež,
že netroufáš si krást, co vidět není,
namícháš mi nápoj k užáření,
vím, už pravdu mluvit nemůžeš.

Kdybych chtěl se vysoukat z tvých spárů,
vpravil bych se do čtyř prostých cárů,
mezi pět tvých prstů rozčtvrcen.

Nebo můžu v područí tvém žít,
až tě živly spolknou, bude klid,
oheň, voda, vzduch a také zem.

95.

Předurčený

27. července 2023

Kdybych byl slavný a vznešený,
osud svůj pevně třímal v rukách,
pocit by zalil mne blažený
a nezmíral bych teď v mukách.
Kdybych byl zlý, podlý a chladný,
tak v pohybu jako cíl snadný,
za pár chvil bych se tu ztratil
a běh cizích osudů zvrátil.
Leč zatím jsem v zajetí kletby,
kdo si ji vyřkl, jen už je pryč,
frenetik srdce velí mi: křič!
A rozum už na druhý hled by
rozmýšlel nad duchem, nad tělem,
žít tady — to je mým údělem.

96.

Určený

29. července 2023

Jsi ve mně, duše, ač tak plachá,
věříš vůbec na osud?
Mé tělo kvůli tobě páchá
hříchy, z nichž mě halí stud.

Každý z nich mi kazí spaní
a nedovolí ráno vstát,
jak ničí mne chtíč milování
i vůbec schopnost milovat.

V jejich stínu nemohu být lepším,
třebaže se do jednoho kořím,
takhle je to všude, vždy a se vším,
ve mně jsou a se mnou v pekle shoří.

Až na konci mi v srdci zhasne plamen,
potom bude konec, sbohem, amen.

97.

Z lásky v závějích

9. srpna 2023

Večer město jal a ty jsi ještě se mnou,
dvě srdce naše tlukou v závějích,
mráz tetelí se venku pod lucernou,
a vločky nosí do polibků sních.
Potom každá taje, když naše rty spojí,
dech nám kreslí do řas jinovatku,
v zasněženém času buďme navždy svoji,
dám se ti a ty mně na oplátku.
Čtyři stopy bílé ve tmě černé zajdou,
dva stopaři je znají: ticho, chlad;
jen dvě duše z lásky k sobě cestu najdou,
a jsou-li lidské, ty tak akorát.

I když možná obavy nás zebou,
chceš jít se mnou a já chci jít s tebou.

98.

Hvězdoplavecký

20. srpna 2023

Strach, ba hrůzu mám, když zem je pode mnou
tak daleko, že nemohu stát na ní,
mně dlaň potí se, ač mám ji studenou
a mysl má je v rytmu nechápání.
Ale s tebou prost jsem všech svých nejistot,
je-li pod námi přec hluboko náš svět,
klidně v lásce každý podstoupím já svod,
když dovede tě znovu rozkrásnět.
Také ty mi kousek svoji lásky dáš,
já pak navždy ten tvůj kousek budu mít,
spolu do vesmíru vydáme se až
k rojům roztoužených vlastních Perseid.
S tebou, tam do výšek modrých hvězd,
láskou lapen chci se nechat vznést.

99.

Pošmourný

20. září 2023

Děšť' spolkl ráno, dne si kousl kus,
šat zmáčel slečně kráse k poledni,
však kdo ví, kdy se dneska rozední,
kdo potrpí si dneska na luxus?

Prach zvolna mění v cestách na bláto,
kapky smáčí zem, i když jen krapet,
další skáčou k oknům na parapet
a hraji světu mokré staccato.

Vzájemně svá těla propleteme,
ještě mží, buď se mnou pod peřinou,
paprsky než opět cestu najdou
a dokud se mraky nerozplynou.

Když prší, smíme my dva spolu být,
když doprší, pak musíme se rozejít.

100.

Skleněné příze

1. října 2023

Květ lípy jako zlato do tvé tváře
padl v létě, vůni polibek ti dal,
já vložím si vás oba do herbáře,
že na světě jste; vás jsem miloval.

Co lásky jsme si našli spolu v parku,
a kolik z laty uvila jsi věnců,
tu zbyly jenom střepy po jarmarku,
mezi nimi stopy od milenců.

Horce vzdychl vánek — to v listí čte si
příběh mého srdce jako v knize
a do chomáček ze skleněné příze,
za sonetem sonet jen tak věší.

Z nitek znělky, sloky dvojmo skané,
mě bavit psát ti nikdy nepřestane.

Sonety skleněné příze

Vysázeno systémem L^AT_EX

Úvodní grafika vygenerována nástrojem Microsoft Bing Image Creator
Prompt: minimalistig graphic glass yarn [↗](#)

Vydáno v Praze 24. února 2024 a 2. dubna 2024 vlastním nákladem

První vydání

Zdarma

<http://martin.choun.cz> [↗](#)

